

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДО МОДЕЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ 6 КЛАСУ
ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ» (35 ГОДИН)**

(автори Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, І. В. Лаврентьева, О. Л. Хомич)

ВСТУП. БАЗОВІ ПОНЯТТЯ (7 годин)

<p>Діє відповідально [СЗО 1.1] Діє за алгоритмом відповідно до інструкцій у небезпечних ситуаціях [6 СЗО 1.1.1-2].</p> <p>Відстоює власні інтереси та інтереси інших осіб [СЗО 1.2] Бережливо ставиться до власного й чужого майна, обґрунтовує недоторканість чужого майна [6 СЗО 1.2.1-3]</p> <p>Надає допомогу [СЗО 1.3] Здатний викликати необхідні рятувальні служби, повідомляючи відповідно до ситуації необхідну інформацію [6 СЗО 1.3.1-2].</p> <p>Розпізнає небезпечні ситуації [СЗО 2.1] Визначає потенційні небезпеки навколишнього середовища для здоров'я й безпеки людини [6 СЗО 2.1.1-1]. Розпізнає ймовірні небезпеки природного, техногенного, соціального характеру й побутового походження [6 СЗО 2.1.1-2].</p> <p>Прогнозує наслідки [СЗО 2.2]</p>	<p>Життя і здоров'я. Безпека життя і безпека життєдіяльності. Цінність здоров'я. Життєві навички.</p> <p>Безпека і ризики людини. Небезпека, ризики та безпека. Виправдані й невинуваті ризики.. Екстремальні і надзвичайні ситуації. Алгоритм дій в екстремальних ситуаціях.</p> <p>Захист життя під час повітряних атак. Повітряна тривога. Укриття. Алгоритм дій за сигналом «повітряна тривога». Екстрений рюкзак.</p> <p>Правила безпеки під час воєнних дій. Правила поведінки під час війни. Види загроз в зоні бойових дій.</p>	<p>Вправа «Почуття безпеки». З'ясування очікувань від свого життя. Мозковий штурм «Як можна подбати про кожен складову здоров'я».</p> <p>Оцінка рівня ризику у щоденних ситуаціях. Розпізнавання виправданих і невинуватих ризиків. Моделювання алгоритму дій в екстремальних ситуаціях.</p> <p>Дослідити укриття і сигнали оповіщення у своїй школі. Продемонструвати алгоритм дій під час оголошення повітряної тривоги. Дослідити вміст екстреного рюкзак.</p> <p>Моделювання у парах правил поведінки під час зустрічі з озброєними людьми. Дискусія «Як</p>
---	---	--

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>Прогнозує наслідки своїх дій в непередбачуваних і надзвичайних ситуаціях [6 СЗО 2.2.1-1].</p> <p>Передбачає вплив на здоров'я, безпеку й добробут неналежного використання цифрових пристроїв [6 СЗО 2.2.1-3].</p> <p>Аналізує вплив поведінки на здоров'я [СЗО 3.3]</p> <p>Досліджує та обговорює чинники, котрі впливають на стан здоров'я і розвиток організму, зокрема профілактичні заходи щодо інфекційних і неінфекційних захворювань [6 СЗО 3.3.1-1].</p> <p>Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4]</p> <p>Визначає форми поведінки, які приносять задоволення без нанесення шкоди власному здоров'ю й здоров'ю інших осіб [6 СЗО 3.4.1-1].</p> <p>Обирає продукти харчування, способи проведення дозвілля, відповідний одяг тощо, які приносять задоволення й користь для здоров'я, безпеки й добробуту [6 СЗО 3.4.1-2]</p> <p>Виявляє культуру споживання [СЗО 4.5]</p> <p>Обстоює потребу ощадливого використання ресурсів і повторної переробки вторинної сировини [6 СЗО 4.5.1-2].</p>	<p>Правила поведінки з озброєними людьми. Як діяти під час обстрілів. Як діяти в разі загрози обвалів. Що робити, якщо опинилися під завалами?</p> <p>Мінна безпека.</p> <p>Вибухонебезпечні предмети. Мінна безпека. Ознаки небезпечної території. Правила поведінки в ситуаціях, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами.</p> <p>Навколишнє середовище і безпека.</p> <p>Види докiлля. Складові соціального середовища. Безпеки соціального середовища. Захист від кримінальних небезпек.</p> <p>Природа і технічний прогрес.</p> <p>Природне середовище і здоров'я. Природне середовище і безпека. Розвиток технологій і безпека. Добробут наступних поколінь.</p>	<p>діяти у разі обстрілу». Ознайомлення з алгоритмом дій, якщо опинились під завалами.</p> <p>Перегляд і обговорення відео про вибухонебезпечні предмети. Дослідження сайту «Суперкоманда проти мін».</p> <p>Дослідження впливу соціального середовища на життя і здоров'я. Робота у групах «Складові соціального середовища». Створення пам'ятки про захист майна.</p> <p>Обговорення небезпек природного походження у своєму населеному пункті. Створення стрічки часу про технічний прогрес. Груповий проєкт: «Світ через 50 років».</p> <p><i>Домашнє опрацювання</i></p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>Співпрацює для досягнення результату діяльності [СЗО 4.7]</p> <p>Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості й потреби [6 СЗО 4.7.1-1].</p> <p>Додаткові конкретні результати за розділом:</p> <ul style="list-style-type: none"> Безпечно поводить ся при спілкуванні з незнайомими людьми. Демонструє способи самоконтролю та алгоритм дій в екстремальній ситуаціях. Називає правила спілкування з озброєними людьми. Розпізнає ознаки безпеки і небезпеки. Розрізняє маркування небезпечних територій. Називає сигнали оповіщення про повітряну тривогу. 		<p>Заповнити бланк про технології в часи дитинства дідусів чи бабусь.</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
РОЗДІЛ 1. ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я (5 годин)		
<p>Надає допомогу [СЗО 1.3] Моделює ситуацію надання елементарної долікарської допомоги в разі травматизму чи поганого самопочуття [6 СЗО 1.3.1-1]. Здатний викликати необхідні рятувальні служби, повідомляючи відповідно до ситуації необхідну інформацію [6 СЗО 1.3.1-2].</p> <p>Прогнозує наслідки [СЗО 2.2] Пояснює наслідки недотримання здорового способу життя [6 СЗО 2.2.1-2].</p> <p>Поводиться безпечно [СЗО 2.4] Звертається до фахівців у небезпечних ситуаціях, наслідкам яких не може зарадити власними силами [6 СЗО 2.4.1-2].</p> <p>Аналізує вплив поведінки на здоров'я [СЗО 3.3] Досліджує та обговорює чинники, котрі впливають на стан здоров'я і розвиток організму, зокрема профілактичні заходи щодо інфекційних і неінфекційних захворювань [6 СЗО 3.3.1-1].</p> <p>Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4] Обирає продукти харчування, способи проведення дозвілля, відповідний одяг</p>	<p>Харчування і здоров'я. Вплив харчування на здоров'я. Вода і поживні речовини. Поживність і калорійність продуктів харчування. Особливості харчування підлітків.</p> <p>Збалансоване харчування. Як формуються харчові звички. Ознаки раціонального харчування. Харчова піраміда. Калорійність харчування та енерговитрати залежно від фізичних навантажень.</p> <p>Наслідки неправильного харчування. Причини й профілактика цукрового діабету, йододефіциту, харчових отруень. Правила купівлі, обробки і зберігання харчових продуктів. Перша допомога при харчових отруєннях. Харчові добавки.</p> <p>Особиста гігієна. Складові особистої гігієни. Засоби гігієни. Догляд за руками. Догляд за шкірою. Гігієна ротової порожнини.</p>	<p>Підрахунок калорійності своїх страв за допомогою таблиці калорійності і онлайн-калькулятора. Дослідження особливостей харчування у підлітковому віці.</p> <p>Вправа «Корисні і шкідливі звички». Створення денного меню за допомогою харчової піраміди. Визначення зміни харчового раціону залежно від фізичних навантажень.</p> <p>Мозковий штурм «Чинники ризику й захисту щодо цукрового діабету II типу». Відпрацювання алгоритму надання допомоги при харчових отруєннях. Аналіз упаковки продукту на наявність всіх необхідних відомостей.</p> <p>Мозковий штурм «Засоби гігієни». Відпрацювання навичок миття рук. Робота в парах «Гігієна ротової порожнини».</p> <p>Робота у групах «Вакцинація».</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>тощо, які приносять задоволення й користь для здоров'я, безпеки й добробуту [6 СЗО 3.4.1-2].</p> <p>Аналізує вибір свій та інших осіб з позиції користі й задоволення (радість) для здорового, безпечного життя [6 СЗО 3.4.1-3]</p> <p>Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2]</p> <p>Знаходить інформацію щодо здоров'я, безпеки й добробуту в різних джерелах і перевіряє її достовірність [6 СЗО 4.2.1-1]</p> <p>Співпрацює для досягнення результату діяльності [СЗО 4.7]</p> <p>Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості потреби [6 СЗО 4.7.1-1]</p> <p>Планує, запроваджує і оцінює фінансові рішення [СЗО 4.9]</p> <p>Вміє обирати продукти й товари за показниками якості, термінів придатності, складу[6 СЗО 4.9.1-5].</p> <p>Правильно інтерпретує інформацію, наведену на маркувальних знаках, пакувальних матеріалах для безпечного й раціонального використання харчових і промислових продуктів [6 СЗО 4.9.1-6]</p>	<p>Профілактика інфекційних захворювань</p> <p>Епідемії інфекційних захворювань в історії людства. Епідемії нашого часу: ВІЛ-інфекція, туберкульоз, коронавірусна хвороба. Шляхи інфікування та методи захисту. Профілактичні щеплення.</p>	<p>Оцінка ризиків передачі ВІЛ у певних ситуаціях. Перегляд і обговорення відео про туберкульоз і коронавірусну хворобу.</p> <p><i>Домашнє опрацювання</i></p> <p>Дослідження складу продукту на наявність харчових добавок.</p> <p>Створення стрічки часу про епідемії інфекційних захворювань.</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
РОЗДІЛ 2. ПСИХІЧНЕ І ДУХОВНЕ ЗДОРОВ'Я (7 годин)		
<p>Розпізнає небезпечні ситуації[СЗО 2.1] Виявляє ризики невідповідності власних потреб і можливостей [6 СЗО 2.1.1-4].</p> <p>Прогнозує наслідки[СЗО 2.2] Пояснює наслідки недотримання здорового способу життя [6 СЗО 2.2.1-2] Визначає наслідки соціальних впливів на прийняття рішення щодо здоров'я, безпеки й добробуту (реклама, вплив інших осіб, медійна інформація) [6 СЗО 2.2.1-4].</p> <p>Приймає рішення [СЗО 2.3] Використовує перевірену інформацію для ухвалення рішення щодо вибору повсяк-денної поведінки на користь здоров'я, безпеки й добробуту [6 СЗО 2.3.1-1].</p> <p>Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1] Пояснює вибір власних альтернатив і рішень з огляду на вплив зовнішніх чинників [6 СЗО 3.1.1-1].</p> <p>Приймає зміни власного організму [СЗО 3.2] Визначає, ідентифікує та обговорює фізичні, психічні (в т.ч. емоційні) й соціальні зміни, які відбуваються під час переходу в основну школу [6 СЗО 3.2.1-1].</p>	<p>Розвиток підлітка. Фізичний і психічний розвиток підлітка. Ознаки гармонійного розвитку. Потреби людини, розвиток потреб.</p> <p>Самооцінка і здоров'я. Поняття самооцінки. Види самооцінки. Вплив самооцінки на поведінку і здоров'я людини. Формування адекватної самооцінки. Як підвищити самооцінку.</p> <p>Прийняття рішень. Види рішень. Як люди приймають рішення. Алгоритм прийняття зважених рішень. Рішення, важливі для здоров'я.</p> <p>Протидія соціальному тиску. Позитивні й негативні впливи засобів інформації. Як працює реклама. Соціальна і комерційна реклами.</p>	<p>Обговорення етапів і ознак фізичного психічного і соціального розвитку підлітків. Самоаналіз потреб.</p> <p>Гра «Ти – молодець!» Вправа на визначення короткострокових і довгострокових цілей. Дослідження впливу самооцінки на поведінку і здоров'я людини.</p> <p>Мозковий штурм «Рішення однолітків». Моделювання ситуації прийняття зважених рішень.</p> <p>Мозковий штурм «Джерела інформації». Вправа на розпізнавання фактів, суджень і фейків. Оцінка ступеню впливу реклами на прийняття рішень.</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>Приймає індивідуальні темпи вікових змін в організмі як вияв норми [6 СЗО 3.2.1-2]. Визначає причини вікових змін в організмі, зокрема в період статевого дозрівання [6 СЗО 3.2.1-3]</p> <p>Аналізує вплив поведінки на здоров'я [СЗО 3.3] Досліджує та обговорює чинники, котрі впливають на стан здоров'я і розвиток організму, зокрема профілактичні заходи щодо інфекційних і неінфекційних захворювань [6 СЗО 3.3.1-1]. Аналізує причини вибору нездорової поведінки [6 СЗО 3.3.1-5]</p> <p>Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4] Визначає форми поведінки, які приносять задоволення без нанесення шкоди власному здоров'ю й здоров'ю інших осіб [6 СЗО 3.4.1-1].</p> <p>Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2] Оцінює надійність різних джерел інформації (ЗМІ, реклама, соцмережі тощо) [6 СЗО 4.2.1-2]</p> <p>Діє ефективно та самостійно [СЗО 4.3] Визначає свої потреби, бажання, інтереси й цілі [6 СЗО 4.3.1-1]. Самостійно створює й реалізовує короткострокові плани щодо досягнення</p>	<p>Тютюн, алкоголь і здоров'я. Міфи і факти про тютюн. Миттєві наслідки куріння. Середньострокові і віддалені наслідки куріння. Нікотинова залежність. Вартість шкідливої звички. Міфи і факти про алкоголь і наркотики. Наслідки зловживання алкоголем</p>	<p>Створення соціальної реклами у формі плаката чи листівки.</p> <p>Мозковий штурм «Чому деякі люди курять, а інші – ні?».</p> <p>Обчислення грошових витрат, пов'язаних з курінням. Презентація «Вплив алкоголю на організм».</p> <p><u>Домашнє опрацювання</u> Створення стрічки часу про ключові події свого життя. Читання легенди про пихатого мандарина. Дослідження інформації про вплив алкоголю, тютюну, наркотиків на організм.</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>успіху, зокрема в навчанні, спорті, побуті тощо [6 СЗО 4.3.1-2].</p> <p>Моделює кроки задоволення власних потреб з урахуванням можливостей своїх та інших осіб [6 СЗО 4.3.1-3]</p> <p>Спілкується конструктивно[СЗО 4.4]</p> <p>Визначає форми поведінки, які приносять задоволення без нанесення шкоди власному здоров'ю й здоров'ю інших осіб [6 СЗО 3.4.1-1]</p> <p>Аналізує вибір свій та інших осіб з позиції користі й задоволення (радість) для здорового, безпечного життя [6 СЗО 3.4.1-3]</p> <p>Планує майбутнє [СЗО 4.6]</p> <p>Виявляє зацікавлення до тривалої систематичної діяльності (хобі, спорт, мистецтво, навчання тощо) й наполегливість у досягненні мети [6 СЗО 4.6.1-2].</p> <p>Визначає цілі власної діяльності й стратегії в їхньому досягненні [6 СЗО 4.6.1-4]</p> <p>Співпрацює для досягнення результату діяльності [СЗО 4.7]</p> <p>Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості й потреби [6 СЗО 4.7.1-1]</p> <p>Поводиться етично [СЗО 4.8]</p>		

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>Пояснює почуття інших осіб і визнає їхнє право на вираження своїх почуттів [6 СЗО 4.8.2-1]</p>		
РОЗДІЛ 3. СОЦІАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я (6 годин)		
<p>Діє відповідально [СЗО 1.1] Демонструє модель безпечної поведінки згідно інструкцій і правил у соціальному і природному довкіллі [6 СЗО 1.1.1-1]. Відстоює власні інтереси та інтереси інших осіб [СЗО 1.2] Протидіє проявам тиску, агресії, маніпуляції й неповаги щодо себе та інших осіб [6 СЗО 1.2.1-1]. Надає допомогу [СЗО 1.3] Ідентифікує причини й наслідки виникнення конфліктів у різних ситуаціях [6 СЗО 1.3.2-1]. Моделює ситуацію з конструктивним залагодженням конфліктів [6 СЗО 1.3.2-2] Прогнозує наслідки [СЗО 2.2] Протидіє проявам тиску, агресії, маніпуляції й неповаги щодо себе та інших осіб [6 СЗО 1.2.1-1] Визначає наслідки соціальних впливів на прийняття рішення щодо здоров'я, безпеки</p>	<p>Спілкування і здоров'я. Засоби комунікації. Вербальне і невербальне спілкування. Переваги і недоліки різних стилів спілкування. Ознаки і наслідки різних стилів спілкування. Переваги упевненої поведінки.</p> <p>Навички ефективного спілкування. Активне слухання. Як спілкуватися у незнайомій компанії. Як робити та приймати компліменти. Уміння, необхідні для ефективного спілкування. Безпечне спілкування в інтернеті.</p> <p>Стосунки та здоров'я. Види стосунків. Ознаки здорових стосунків. Як поліпшити стосунки.</p> <p>Стосунки з однолітками.</p>	<p>Робота у групах «Невербальні канали спілкування». Вправа на розпізнавання різних стилів спілкування. Розігрування ситуацій, в яких поведінка має бути асертивною.</p> <p>Розігрування у парах діалогу «Як розпочати розмову». Моделювання спілкування у незнайомій компанії. Відпрацювання умінь робити і сприймати компліменти</p> <p>Вправа на розпізнавання здорових і нездорових стосунків. Самооцінка стосунків. Складання плану покращення стосунків.</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>й добробуту (реклама, вплив інших осіб, медійна інформація) [6 СЗО 2.2.1-4].</p> <p>Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1]</p> <p>Пояснює вибір власних альтернатив і рішень з огляду на вплив зовнішніх чинників [6 СЗО 3.1.1-1]</p> <p>Аналізує вплив поведінки на здоров'я [СЗО 3.3]</p> <p>Аналізує негативний вплив недотримання правил/інструкцій безпечної поведінки на збереження життя і здоров'я [6 СЗО 3.3.1-2].</p> <p>Розпізнає приклади поведінки, дружньої до навколишнього середовища [6 СЗО 3.3.1-4]</p> <p>Аналізує причини вибору нездорової поведінки [6 СЗО 3.3.1-5]</p> <p>Спілкується конструктивно [СЗО 4.4]</p> <p>Пояснює вплив спілкування на складники здоров'я, безпеки й добробуту [6 СЗО 4.4.1-1]</p> <p>Застосовує вербальні й невербальні засоби спілкування для конструктивної комунікації [6 СЗО 4.4.1-2]</p> <p>Розрізняє ситуації, коли силу переконання використали з позитивними чи негативними намірами [6 СЗО 4.4.1-3].</p> <p>Співпрацює для досягнення результату діяльності [СЗО 4.7]</p>	<p>Впливи однолітків. Способи маніпуляцій. Як сказати «НІ!». Підліткові компанії. Небезпечні компанії.</p> <p>Види та наслідки конфліктів.</p> <p>Поняття конфлікту. Конфлікти поглядів і конфлікти інтересів. Види і способи розв'язання конфліктів. Запобігання ескалації конфліктів.</p>	<p>Мозковий штурм: «Вплив однолітків». Робота у парах «Способи маніпуляцій». Тренінг навичок відмови від небезпечних пропозицій.</p> <p>Тренінг розпізнавання конфлікту поглядів і конфлікту інтересів. Моделювання ситуації із запобіганням ескалації конфлікту.</p> <p><i>Домашнє опрацювання</i></p> <p>Заповнення бланку для аналізу груп, до яких належать учні. Створення пам'ятки про правила поведінки в інтернеті.</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості й потреби [6 СЗО 4.7.1-1]</p> <p>Розуміє взаємовплив емоційного стану, переконань, поведінки всіх учасників спільної діяльності [6 СЗО 4.7.1-2].</p> <p>Встановлює нові контакти й ефективно співпрацює для досягнення результату, використовує різні засоби зв'язку [6 СЗО 4.7.1-4]</p> <p>Поводиться етично [СЗО 4.8]</p> <p>Толерантно ставиться до поглядів, переконань, інтересів і потреб інших осіб, що не загрожують здоров'ю, безпеці й доброту [6 СЗО 4.8.1-2]</p>		
РОЗДІЛ 4. БЕЗПЕКА В ПОБУТІ ТА ДОВКІЛЛІ (7 годин)		
<p>Діє відповідально [СЗО 1.1]</p> <p>Діє за алгоритмом відповідно до інструкцій у небезпечних ситуаціях [6 СЗО 1.1.1-2].</p> <p>Обґрунтовує необхідність власної відповідальності за поведінку в побуті та в громадських місцях [6 СЗО 1.1.1-3]</p> <p>Відстоює власні інтереси та інтереси інших осіб [СЗО 1.2]</p>	<p>Безпека оселі. Комунальні вигоди. Правила користування газовими приладами, електроприладами, водогоном, тепловими мережами. Безпека при користуванні засобами побутової хімії.</p> <p>Пожежна безпека. Сучасна пожежна охорона. Причини виникнення пожеж. Вогнегасник.</p>	<p>Обговорення правил безпечного користування електрикою, газом, водогоном і тепловою мережею. Дослідження упаковки засобу побутової хімії.</p> <p>Дослідження різних типів вогнегасників та їх призначення. Моделювання захисту органів дихання на пожежі. Відпрацювання алгоритму правильних дій у разі загоряння одягу.</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>Бережливо ставиться до власного й чужого майна, обґрунтовує недоторканість чужого майна [6 СЗО 1.2.1-3]</p> <p>Надає допомогу [СЗО 1.3]</p> <p>Моделює ситуацію надання елементарної долікарської допомоги в разі травматизму чи поганого самопочуття [6 СЗО 1.3.1-1]. Здатний викликати необхідні рятувальні служби, повідомляючи відповідно до ситуації необхідну інформацію [6 СЗО 1.3.1-2].</p> <p>Розпізнає небезпечні ситуації[СЗО 2.1]</p> <p>Визначає потенційні небезпеки навколишнього середовища для здоров'я й безпеки людини (дорожній рух, забруднення, хімічні речовини, ультрафіолетове випромінювання тощо) [6 СЗО 2.1.1-1]</p> <p>Вирізняє речовини, які становлять загрозу в разі неналежного використання [6 СЗО 2.1.1-3].</p> <p>Прогнозує наслідки[СЗО 2.2]</p> <p>Прогнозує наслідки своїх дій в непередбачуваних і надзвичайних ситуаціях [6 СЗО 2.2.1-1].</p> <p>Приймає рішення [СЗО 2.3]</p> <p>Ухвалює рішення щодо надання самопомоги й допомоги іншим,</p>	<p>Користування вогнегасником. Захист органів дихання в зоні пожежі. Дії в разі загоряння одягу.</p> <p>Аварії на підприємствах. Види небезпечних промислових об'єктів. Аварії на підприємствах. Дії учнівства під час виникнення аварійної ситуації на підприємстві. Підручні засоби захисту. Захист шкіри та волосся.</p> <p>Дорожня безпека велосипедистів. Історія велосипеда. Елементи конструкції велосипеда, що впливають на безпеку руху. Одяг для велосипедиста/велосипедистки. Правила дорожнього руху для велосипедистів. Правила перевезення вантажів і виконання маневрів на велосипеді.</p> <p>Перша домедична допомога. Правила взаємодії з рятувальниками. Перша домедична допомога. Перша допомога при ураженні електричним струмом, попаданні хімічних речовин на шкіру, отруєнні,</p>	<p>Обговорення видів аварій на підприємствах. Моделювання алгоритму дій під час аварії на промисловому підприємстві. Гра «Одягни саморобний костюм хімічного захисту».</p> <p>Дослідження конструкції велосипеда, що впливають на безпеку руху, засобів безпеки велосипедиста. Розігрування правил руху велосипедиста у ролях.</p> <p>Моделювання безпечного виконання маневрів на велосипеді.</p> <p>Моделювання алгоритму дій, якщо стали свідком аварійної ситуації. Демонстрація уміння надавати допомогу при забитті, легких порізах, подряпинах. Відпрацювання навичок надання допомоги при ураженні електричним струмом, попаданні на тіло речовин побутової хімії та при отруєнні ними.</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>звернення до інших осіб чи відповідних служб [6 СЗО 2.3.1-2]</p> <p>Поводиться безпечно [СЗО 2.4]</p> <p>Моделює послідовність дій у небезпечних ситуаціях природного, техногенного, соціального і побутового походження [6 СЗО 2.4.1-1].</p> <p>Звертається до фахівців у небезпечних ситуаціях, наслідкам яких не може зарадити власними силами [6 СЗО 2.4.1-2].</p> <p>Співпрацює для досягнення результату діяльності [СЗО 4.7]</p> <p>Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості й потреби [6 СЗО 4.7.1-1]</p>	<p>ДТП. Вміст домашньої аптечки. Допомога при забиттях, обробка подряпин.</p>	<p><i>Домашнє опрацювання</i></p> <p>Обстеження безпеки своєї оселі (разом з дорослими).</p>
РОЗДІЛ 5. ДОБРОБУТ (3 години)		
<p>Планує майбутнє [СЗО 4.6]</p> <p>Доводить, що здоров'я, безпека й добробут є підґрунтям успішного майбутнього [6 СЗО 4.6.1-1].</p> <p>Розуміє перспективність своєї діяльності для успішного майбутнього [6 СЗО 4.6.1-3].</p> <p>Співпрацює для досягнення результату діяльності [СЗО 4.7]</p>	<p>Фінансова грамотність.</p> <p>Добробут і фінансова грамотність. Товари й послуги. Гроші. Ринок і економічна діяльність. Доходи та витрати. Ресурси. Податки.</p> <p>Підприємливість і волонтерство.</p> <p>Добробут і підприємливість. Життєві навички для розвитку</p>	<p>Мозковий штурм «Товари і послуги».</p> <p>Вправа на визначення доходів і витрат. Створення інфографіки потенціалу особистості для майбутньої роботи. Дискусія про необхідність сплачувати податки.</p> <p>Оцінка рівня добробуту. Вправа на розвиток творчого мислення.</p>

6 клас. Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
<p>Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості й потреби [6 СЗО 4.7.1-1].</p> <p>Виконує різні ролі в груповій роботі [6 СЗО 4.7.1-3]</p> <p>Планує, запроваджує і оцінює фінансові рішення [СЗО 4.9]</p> <p>Оперує основними економічними поняттями (гроші, зайнятість, підприємництво тощо) [6 СЗО 4.9.1-1].</p> <p>Розрізняє й указує законні джерела доходів для свого віку [6 СЗО 4.9.1-2].</p> <p>Вміє раціонально розпоряджатися власними грошима [6 СЗО 4.9.1-3].</p> <p>Розуміє вагу докладених зусиль дорослих для отримання доходів [6 СЗО 4.9.1-4].</p>	<p>підприємливості. Командна робота і розвиток упевненості. Розвиток критичного мислення. Розвиток творчого мислення. Чи можуть діти займатися підприємницькою діяльністю? Доброчинність і волонтерство. Етика підприємницької діяльності.</p>	<p>Мозковий штурм «Законні джерела доходів для вашого віку». Створення плану волонтерського проекту. Визначення кодексу честі (етичних принципів) підприємства.</p> <p><i>Домашнє опрацювання</i></p> <p>Екскурсія до віртуального музею Національного банку України.</p> <p>Перегляд відео «5 порад критичного мислення». Перегляд відео про підприємливих дітей.</p>